

Kryteria oceniania

w zakresie 2 klasy gimnazjum

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Jezus działa i zbawia” z serii „W drodze do Emaus”

podręcznik nr AZ-32-01/10-KR-12/13 do nauczania religii rzymskokatolickiej

zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10

Ocena celująca przy spełnieniu 98-100% wymagań oceny bardzo dobrej, wykonaniu po jednej prezentacji multimedialnej lub innej zadanej formie prezentacji do poszczególnych działów.

Rozdział I

Człowiek w drodze do Boga

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń: - uzasadnia, na czym polega specyfika ukazanego przez Jezusa szczęścia; - wie, że Bóg jest szczęściem człowieka, bo Bóg jest Miłością; - wymienia starotestamentalne wydarzenia, które świadczą o tym, że Pan Bóg pragnie szczęścia człowieka; - wie, że szczęścia nie można utożsamiać z powodzeniem, dobrobytem i zadowoleniem.	Uczeń: - uzasadnia, że ewangeliczne błogosławieństwa wymagają wiary w Jezusa zmartwychwstałego; - uzasadnia, że Pan Bóg pragnie szczęścia człowieka; - uzasadnia, że w osiągnięciu szczęścia nadprzyrodzonego konieczne są: wiara, zaufanie i posłuszeństwo Bogu; - wyjaśnia odmienność potocznego i religijnego rozumienia szczęścia.	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie poszczególnych błogosławieństw (Mt 5, 1-1); - wyjaśnia, dlaczego w Jezusie Bóg najpełniej okazał, na czym polega szczęście; - wyjaśnia, że Pan Bóg udziela człowiekowi swego błogosławieństwa także w sytuacjach trudnych i dla niego niezrozumiałych; - uzasadnia sens noszenia znaków religijnych.	Uczeń: - interpretuje błogosławieństwa w kontekście współczesnych problemów gimnazjalisty; - wymienia biblijne synonimy szczęścia; - interpretuje wydarzenia starotestamentalne w kontekście błogosławieństw; - interpretuje biblijne opowiadania o męce i śmierci Jezusa w kontekście ośmiu błogosławieństw.

Rozdział II

Jezus prowadzi do Emaus

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia sposoby obecności Jezusa zmartwychwstałego w naszym świecie; - wymienia dary otrzymywane w sakramencie chrztu; - wymienia symbole i znaki towarzyszące obrzędowi udzielania chrztu świętego; - wie, że święci są dowodem na to, że Panu Bogu naprawdę zależy na szczęściu człowieka; - wie, że chrześcijanie wierzą, że nawet w najtrudniejszych chwilach swojego życia nie są sami; - wymienia symbole i znaki towarzyszące obrzędowi udzielania sakramentu bierzmowania; - wyjaśnia istotę Eucharystii; - wie, że przy „stole słowa” chrześcijanie spotykają się z Bogiem poprzez czytanie i rozważanie wybranych fragmentów Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu; - wyjaśnia, co jest uobecnianie w czasie sprawowania Eucharystii; - wymienia warunki przystępowania do Komunii Świętej; - charakteryzuje roлаты. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Bóg przychodzi człowiekowi z pomocą w osiągnięciu szczęścia; - wie, że konsekwencją przyjętego chrztu jest obowiązek ustawicznego wzrastania i dojrzewania w wierze, nadziei i miłości; - wie, że symbole i znaki odsłaniają istotę poszczególnych sakramentów; - wyjaśnia, dlaczego Kościół obchodzi Uroczystość Wszystkich Świętych; - wymienia skutki sakramentu bierzmowania; - wymienia elementy związane z udzielaniem sakramentu bierzmowania, które kojarzą się nam z udzielaniem sakramentu chrztu; - wymienia różne określenia Eucharystii; - wymienia części liturgii słowa; - uzasadnia potrzebę spożywania Ciała Pańskiego; - uzasadnia potrzebę religijnego przeżywania Adwentu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje treść biblijnej perykopy (Łk 24, 13-35); - wyjaśnia znaczenie sakramentu chrztu; - interpretuje religijne znaczenie symboli i znaków chrzcielnych; - uzasadnia dostępność świętości dla wszystkich; - uzasadnić potrzebę przyjęcia przez ochrzczonego sakramentu bierzmowania; - interpretuje religijne znaczenie symboli i znaków sakramentu bierzmowania; - uzasadnia konieczność uczestniczenia w Eucharystii; - uzasadnia potrzebę słuchania i rozważania słowa Bożego podczas Eucharystii; - interpretuje religijne znaczenie symboli chleba i wina; - interpretuje symbole i znaki adwentowe. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje symbole drogi, łamania chleba, powrotu do wspólnoty; - uzasadnia potrzebę udzielania chrztu na początku życia człowieka; - wyjaśnia rolę symboli w odkrywaniu tajemnicy zbawczego działania Boga w sakramencie chrztu; - interpretuje pojęcie świętości na wybranych przykładach; - wyjaśnia religijne znaczenie sakramentu bierzmowania; - wyjaśnia rolę symboli w odkrywaniu tajemnicy zbawczego działania Boga w sakramencie bierzmowania; - wyjaśnia znaczenie różnych określeń Eucharystii; - wyjaśnia znaczenie dialogów prowadzonych w liturgii słowa; - wyjaśnia, dlaczego Jezus jest jedynym pokarmem ludzi pragnących życia wiecznego; - wyjaśnia rolę liturgii w przeżywaniu Adwentu.

Rozdział III
Jezus Chrystus uzdrawia

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że wiara jest konieczna, by dostąpić odpuszczenia grzechów; - wie, że przyczyną wszelkich konfliktów między ludźmi jest grzech; - wie, że w sakramencie pokuty i pojednania Jezus Chrystus przebacza człowiekowi jego grzechy, uzdrawia ze zła, które jest następstwem grzechu oraz ponownie włącza do wspólnoty Kościoła; - wymienia części sakramentu pokuty i pojednania; - definiuje pojęcie „odpuść”; - wie, że sakrament namaszczenia chorych jest też znakiem nadziei na powrót do zdrowia; - wymienia praktyki wielkopostne; - wie, że przejawem odrzucenia Bożego zbawienia jest lekceważenie rekolekcji; - wie, że człowiek nawet przez heroiczne czyny miłości nie jest w stanie zapewnić sobie zbawienia, ponieważ zbawienie jest darem samego Boga. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega przyniesiona przez Jezusa nowość w rozumieniu tajemnicy odpuszczenia grzechów; - wyjaśnia, że przyczyną rozbitcia jedności Kościoła jest grzech; - wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa rozgrzeszenia; - uzasadnia, że pojęcie „spowiedź” nie jest synonimem sakramentu pokuty i pojednania; - wyjaśnia różnicę pomiędzy odpustem zupełnym i częściowym; - wymienia dary, jakich Jezus udziela w sakramencie chorych; - wymienia przykazania kościelne bezpośrednio związane z okresem Wielkiego Postu; - uzasadnia potrzebę korzystania z rekolekcji; - wyjaśnia sens świętowania Triduum Paschalnego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że Jezus kontynuuje swoje uzdrawiające działanie; - wymienia największe rozłamy w Kościele i podać ich skutki; - wyjaśnia, dlaczego sakrament pokuty i pojednania nazywany jest sakramentem uzdrowienia; - wyjaśnić, na czym polega rachunek sumienia i opisuje w jaki sposób można go przeprowadzić; - wymienia warunki uzyskania odpustu; - uzasadnia, dlaczego sakramentu chorych nie należy nazywać „ostatnim namaszczeniem”; - wyjaśnia znaczenie okresu Wielkiego Postu; - wyjaśnia istotę grzechu przeciw Duchowi Świętemu; - uzasadnia potrzebę uczestniczenia w obchodach Triduum Paschalnego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje perykopę biblijną o uzdrowieniu paralytyka (Łk 5,17-26); - uzasadnia potrzebę działań ekumenicznych; - uzasadnia umieszczenie w przykazaniu kościelnym zobowiązania do korzystania z sakramentu pokuty i pojednania przynajmniej raz w roku; - wyjaśnia istotę poszczególnych części sakramentu pokuty i pojednania; - uzasadnia potrzebę uzyskiwania odpustów; - wyjaśnia znaczenie obrzędów sakramentu chorych; - wyjaśnia związek Wielkiego Postu z sakramentem chrztu; - wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu; - interpretuje wydarzenia zbawcze aktualizowane w liturgii Triduum Paschalnego.

Rozdział IV
Jezus Chrystus umacnia

Ocena	Ocena	Ocena	Ocena
-------	-------	-------	-------

dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady z życia Jezusa, które można podpisać Jego słowami: „Dałem wam bowiem przykład, abyście i wy tak czynili, jak Ja wam uczyniłem” (J 13, 15); - wie dlaczego tak urocząście ludzie rozpoczynają życie małżeńskie; - wie, że warunkiem przyjęcia sakramentu małżeństwa jest dobrowolnie wyrażona przed Bogiem i świadkami zgoda nowożeńców, a obecny przy składaniu przysięgi kapłan jest świadkiem zgody narzeczonych bycia mężem i żoną; - wie, że zarówno diakon, kapłan, jak i biskup otrzymali sakrament święceń, chociaż w różnym stopniu; - wie, że Pan Jezus posłużył się obrazem pasterza, przekazując ludziom prawdę o sobie i swoim Kościele. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnić, na czym polega Jezusowe rozumienie służby; - wymienia cechy małżeństwa katolickiego; - wymienia symbole i znaki towarzyszące obrzędowi udzielania sakramentu małżeństwa; -wymienia zadania wynikające z sakramentu kapłaństwa; - wyjaśnia znaczenie sakramentów małżeństwa i kapłaństwa dla realizacji życiowych zadań człowieka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że służba należy do istoty chrześcijaństwa; - wyjaśnia, dlaczego małżeństwo nazywamy wspólną drogą do świętości; - interpretuje religijne znaczenie symboli i znaków sakramentu małżeństwa; - wyjaśnia, dlaczego sakrament święceń nazywamy również sakramentem kapłaństwa; - interpretuje przypowieść o Dobrym Pasterzu (J 10, 7-16). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje perykopę J 13, 1-20; - uzasadnia, że sakrament małżeństwa jest sakramentem w służbie wspólnoty; - wyjaśnia rolę symboli (składanie przysięgi małżeńskiej i nałożenie obrączek) w odkrywaniu tajemnicy zbawczego działania Boga w sakramencie małżeństwa; - uzasadnia, że sakrament święceń jest sakramentem w służbie wspólnoty; - wyjaśnia związki pomiędzy ideą Niedzieli Dobrego Pasterza i sakramentami w służbie wspólnoty.

Rozdział V Człowiek w relacji z Bogiem

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pochodzenie słowa „Dekalog”; - definiuje pojęcia: prawo naturalne, moralność oraz sumienie; - definiuje pojęcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje przykazania Dekalogu do przedmiotu ich odniesienia; - wyjaśnia rolę sumienia w kształtowaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia nadrzędność Dekalogu wobec innych praw; - wie, że prawo naturalne stanowi podstawę budowania wspólnoty ludzkiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje ideę Dekalogu w kontekście historii zbawienia; - uzasadnia niezmiennność prawa naturalnego; - uzasadnia, że

<p>„prawo objawione”; - wyjaśnia obowiązki wynikające z pierwszego i drugiego przykazania Bożego; - wymienia przyczyny, dla których wierzący przybywają do sanktuariów maryjnych.</p>	<p>moralności człowieka; - wyjaśnia różnice pomiędzy prawem naturalnym i prawem objawionym; - wymienia grzechy przeciwko pierwszemu i drugiemu przykazaniu Bożemu; - wymienia sposoby religijnego obchodzenia dni świątecznych; - wie, że wyrazem związków chrześcijan z Maryją są nabożeństwa ku jej czci.</p>	<p>- uzasadnia, że w osobie Jezusa Chrystusa Pan Bóg najlepiej objawił ludziom swoje prawo; - uzasadnia konieczność stawiania Boga na pierwszym miejscu w życiu; - uzasadnia konieczność poszanowania imienia Boga; - uzasadnia dlaczego katolicy są zobowiązani do uczestnictwa we Mszy Świętej niedzielnej; - wyjaśnia, dlaczego katolicy czczą Maryję.</p>	<p>zarówno prawo naturalne, jak i objawione wskazują ludziom drogę do nieba; - uzasadnia dlaczego noszenie różnego rodzaju znaków i symboli jest zagrożeniem wiary chrześcijanina; - wyjaśnia z czego wynika i proponuje jak zaradzić nadużywaniu oraz brakowi poszanowania imienia Bożego w potocznym języku; - uzasadnia, że religijne świętowanie niedzieli służy rozwojowi człowieka i oddawaniu czci Bogu; - wyjaśnia dlaczego ludzie na różne sposoby przedstawiają Maryję.</p>
---	---	---	---

Rozdział VI Człowiek w relacji z innymi

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wie, że kryterium sądu Bożego jest miłość; - wie, że przestrzegając przykazań, człowiek wyraża swój stosunek także do Boga; - wymienia wykroczenia przeciw przykazaniom 5-8; - wyjaśnia pojęcie „pożądania” w odniesieniu do dziewiątego przykazania Bożego; - definiuje pojęcia „chciwość”</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia związek przykazań drugiej tablicy Dekalogu z sądem Bożym; - wyjaśnia zakres i znaczenie czwartego przykazania Bożego; - wie, że troska Boga o ochronę życia ludzkiego wynika z tego, że jest ono święte, gdyż jest darem Świętego Boga; - wie, że Pan Bóg w szóstym przykazaniu w pierwszej kolejności broni wspólnoty małżeńskiej</p>	<p>Uczeń: - interpretuje biblijną perykopę o sędzie ostatecznym (Mt 25, 31-46); - interpretuje czwarte przykazanie w kontekście więzi rodzinnych; - wymienia zadania wynikające z piątego przykazania Bożego; - wyjaśnia pojęcie „cnota”; - interpretuje rolę siódmego przykazania w budowaniu zaufania społecznego; - wyjaśnia, dlaczego</p>	<p>Uczeń: - przyporządkowuje wymagania poszczególnych przykazań Dekalogu do przekazanych przez Jezusa kryteriów sądu Bożego; - uzasadnia społeczny i religijny wymiar czwartego przykazania; - wyjaśnia związek piątego przykazania z przykazaniem miłości Boga, bliźniego i siebie samego; - uzasadnia, że seksualność człowieka</p>

<p>i „zazdrość”; - wie, że świętowanie tajemnicy Zesłania Ducha Świętego uświadamia wierzącym, że przynależą do Kościoła i uczestniczą w Jego misji od chwili przyjęcia chrztu świętego.</p>	<p>i rodzinnej, ale obowiązuje ono wszystkich ludzi; - wyjaśnia zewnętrzny i wewnętrzny zakres odpowiedzialności za respektowanie przykazania „Nie kradnij”; - uzasadnia, dlaczego wykroczenia przeciw ósmemu przykazaniu wymagają naprawienia krzywd; - wymienia zobowiązania dziewiątego przykazania Bożego; - wie, że w dziesiątym przykazaniu Pan Bóg domaga się szacunku wobec cudzej własności nie tylko w wymiarze materialnym, ale i duchowym; - uzasadnia potrzebę świętowania tajemnicy Zesłania Ducha Świętego.</p>	<p>wierzący ma obowiązek bronić dobrego imienia drugiego człowieka; - wymienia sposoby współpracy z Bogiem w pielęgnowaniu czystości serca; - zna sposoby radzenia sobie z chciwością i zazdrością; - wyjaśnia znaczenie obchodów uroczystości Zesłania Ducha Świętego dla przygotowujących się do przyjęcia sakramentu bierzmowania.</p>	<p>jest szczególnym sposobem wyrażania miłości wobec Boga, drugiego człowieka i siebie; - wyjaśnia związek zobowiązań płynących z przykazania „Nie kradnij” z sakramentami Kościoła; - interpretuje rolę ósmego przykazania w budowaniu zaufania społecznego; - uzasadnia potrzebę troski o czystość serca; - uzasadnia potrzebę troski o porządkowanie potrzeb materialnych; - interpretuje treść modlitw z uroczystości Zesłania Ducha Świętego w kontekście wierności Bogu i Jego przykazaniom.</p>
--	--	---	--

Rozdział VII Jezus odsłania tajemnicę szczęścia

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - wie, że podstawowym motywem ludzkiego działania ma być miłość; - wie, że miłości nie może się ograniczać do miłowania przyjaciół; - wie, że warto podejmować w życiu odważne decyzje i pozostać wiernym</p>	<p>Uczeń: - uzasadnia, że przykazanie miłości Boga i bliźniego jest dla chrześcijanina podstawową zasadą działania; - uzasadnia wynikający z przykazania miłości Boga i bliźniego obowiązek służby; - definiuje pojęcie wolności w kontekście</p>	<p>Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego chrześcijanin nie może ograniczać się wyłącznie do zewnętrznego wypełniania nakazów i zakazów Dekalogu; - definiuje pojęcie służby w kontekście przykazania miłości Boga i bliźniego oraz „nowego przykazania”;</p>	<p>Uczeń: - interpretuje przypowieść o miłosiernym Samarytaninie; - interpretuje przykazanie miłości Boga i bliźniego w kontekście służby Ojczyźnie; - wyjaśnia związek przykazania miłości Boga i bliźniego</p>

<p>Ewangelii i własnemu sumieniu, nie zważając na niebezpieczeństwa i przeciwności; - wymienia elementy obchodów uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa.</p>	<p>przykazania miłości; - interpretuje wymowę uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa w kontekście przykazania miłości.</p>	<p>- uzasadnia, że Kościół żyje przykazaniem miłości; - wyjaśnia znaczenie elementów obchodów Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa.</p>	<p>z nowym przykazaniem; - argumentuje dlaczego warto uczestniczyć w procesji Bożego Ciała.</p>
--	--	--	--